

Beleidsplan stichting Kerkelijke Opdracht Zuidelijk Afrika (KOZA)

2018-2021

Inleiding

Stichting Kerkelijke Opdracht Zuidelijk Afrika is opgericht op 19 juli 2010. In de zomer van 2020, in de looptijd van dit beleidsplan, viert de stichting haar 10-jarig bestaan. In de statuten wordt de doelstelling van de stichting als volgt omschreven:

- a. het bewerkstelligen van verbeteringen in de sociaal-maatschappelijke situatie van bewoners van sloppenwijken in zuidelijk Afrika;
- b. de verbetering en uitbreiding van sociaal-maatschappelijk georiënteerd kerkelijk werk in de sloppenwijken van zuidelijk Afrika;
- c. het verlenen van ontwikkelingshulp in het algemeen.

Dit beleidsplan, dat gericht is op de jaren 2018-2021, is een concrete uitwerking van deze doelstelling voor de genoemde periode.

Evaluatie

Tussen 2015 en 2017 heeft stichting KOZA in totaal ongeveer 50.000 euro naar Zimbabwe gestuurd. Met dat geld is onder meer het kindertehuis van de City Life Church geëxploiteerd, zijn er vrijwilligers ondersteund, is het schoolgeld van de kinderen betaald, is er een autobusje voor het kindertehuis gekocht, is er een landbouwproject ondersteund, is er op het platteland van Criston Bank een diepe waterpomp aangelegd, en is er tijdens de moeilijkste periodes aan voedselhulp gedaan.

In Nederland heeft stichting KOZA in de eerste plaats samengewerkt met Kerk in Actie Maassluis. Daarnaast ontvingen we geld van enkele andere kerken, door middel van incidentele collectes, en diverse persoonlijke donateurs. Over de voortgang en bestedingen hebben we via de post, per e-mail en via de website van stichting KOZA gecommuniceerd.

De situatie in Zimbabwe was onverminderd veranderlijk. De lokale economie verkeert nog altijd in het diepe dal waar het sinds het jaar 2000 in is gestort. Gedurende de afgelopen beleidsperiode leek het soms weer langzaam wat beter te gaan, maar telkens gebeurde er weer iets wat het wankelende economische en politieke evenwicht in Zimbabwe verstoort -- of het nu om een weersverschijnsel als El Niño ging, en de daarmee gepaard gaande droogte (en later juist overstromingen), of om het afzetten van Mugabe als president en het instellen van een overgangsregering. Ook elk verkiezingsjaar bracht weer de nodige instabiliteit teweeg.

Al die politieke en economische ontwikkelingen maakten het moeilijk om verder te kijken dan de korte termijn. Op verschillende momenten hebben we extra noodhulp verleend, door geld te sturen voor voedsel, water en medicijnen. Als bestuur hebben we daar herhaaldelijk over van gedachten gewisseld.

Het liefst zouden we ons richten op projecten voor de lange termijn, die op den duur zelfstandig kunnen worden. Zo kunnen we van duurzame betekenis zijn voor het sociale werk van de kerk. Maar wanneer er plotseling (weer) hyperinflatie ontstaat, en grote groepen mensen komen in voedselnood, dan is het niet verantwoord om de hand op de knip te houden. Dan moet je doen wat je kan. Dat hebben we ook gedaan.

Onze vaste partner ter plaatse was de City Life Church, een stadskerk in het midden van Harare. Net als in Nederland zit de kerk in Zimbabwe in de haarvaten van de maatschappij. Er wordt veel gedaan aan sociaal werk, zowel voor jongeren als voor ouderen, zowel op het platteland als in de stad, en niet alleen binnen de eigen kring. De afgelopen beleidsperiode hebben we gekoerst op de lokale wensen en inzichten, zoals die van daaruit werden aangereikt. Ons aanspreekpunt in de City Life Church was (en is) ds. David Mhlambeni, zoals hij dat sinds het begin van stichting KOZA is geweest.

Een les voor de komende beleidsperiode is dat we niet moeten proberen om teveel vooruit te plannen. We bekijken per jaar wat de financiële mogelijkheden van stichting KOZA zijn. Dat leggen we naast de lokale behoeftes in Zimbabwe, in het bijzonder vanuit de City Life Church in Harare gezien. Als we niet te krap begroten, houden we geld over om in te zetten voor noodhulp. Deze werkwijze heeft zich bewezen en het is zaak om daarmee door te gaan, ook als we liever meer aan duurzame hulp (dat wil zeggen: projecten die zichzelf terugverdienen) zouden doen.

Beleid

Daarmee zijn we als vanzelf in de plannen voor de komende jaren beland. Wat het lokale werk in Zimbabwe betreft, behoeft het beleid van de afgelopen jaren weinig bijstelling. We zijn op dat gebied afhankelijk van de ontwikkelingen in de lokale situatie in Zimbabwe. Als de economie eindelijk weer eens gaat opkrabbelen, dan kunnen wij ons meer gaan richten op projecten voor de lange termijn, en projecten die zelfvoorzienend zijn. Maar als de situatie zo chaotisch als de afgelopen jaren blijft is het belangrijk dat we onze flexibiliteit behouden, om voor noodhulp te kunnen inspringen.

Wat betreft het kiezen van de bestemming van onze financiële hulp, ligt er elk jaar weer een nieuwe vraag. Wij nemen ons voor om bij de keuze van een project zoveel mogelijk af te gaan op de vragen uit Zimbabwe, zoals die door David Mhlambeni worden ingeschat en gepresenteerd. Hij heeft ter plaatse een groot netwerk en een goed beeld van de situatie in het land. Op dit vlak varen we op de kennis en kunde van onze lokale partner.

Het andere zwaartepunt van KOZA ligt in Nederland, namelijk bij het inzamelen van geld, en het verantwoorden daarvan bij onze donateurs. Het centrum daarvan lag de afgelopen jaren in Maassluis, bij de diaconie van de Protestantse Gemeente Maassluis. We zijn er de afgelopen jaren in geslaagd om een duurzame relatie op te bouwen met Kerk in Actie Maassluis.

Door het vertrek van onze voorzitter uit Maassluis, is het twijfelachtig of die relatie nog lang zal blijven bestaan. Het is belangrijk om hier de komende jaren op te reageren. Dat kan op twee manieren: door in de relatie met Kerk in Actie Maassluis te blijven investeren, en door het aantrekken van nieuwe institutionele donateurs. Het is raadzaam om het één te doen, en het ander niet na te laten. We gaan, kortom, op zoek naar minimaal één nieuwe institutionele partner.

Tegelijkertijd willen we de relatie met Kerk in Actie Maassluis zo lang mogelijk blijven benutten voor ons doel.

Het aantal particuliere donateurs van stichting KOZA is de afgelopen jaren mondjesmaat groter geworden. Voor de lange termijn zijn particuliere donateurs minstens zo belangrijk als institutionele donateurs, ook al vallen de giften van institutionele donateurs soms veel hoger uit. Daarom is het van belang om te blijven proberen nieuwe particuliere donateurs te werven. Het eigen netwerk van de bestuursleden is daarvoor van belang.

Mochten de institutionele donateurs in de komende beleidsperiode wegvallen, dan blijft er in elk geval één deel van de steun aan Zimbabwe overeind: het maandelijks bedrag dat we jaar in, jaar uit, overmaken naar ds. David Mhlambeni en zijn familie. Hoewel dit bedrag in Nederlandse termen slechts in de orde van grootte van een onkostenvergoeding valt, gaat het daarbij in het straatarme Zimbabwe om een substantieel bedrag (circa 150 euro per maand). Dit is het absolute minimum voor stichting KOZA om te blijven bestaan. Het verdient echter aanbeveling om te blijven proberen institutionele partners te betrekken bij ons werk.

Overige plannen en afspraken

Stichting KOZA streeft naar zo min mogelijk overheadkosten. De afgelopen jaren bleven die beperkt tot slechts ongeveer 2% van de totale uitgaven. Daardoor komt 95% van het gedoneerde geld direct terecht in Zimbabwe, op de plekken waar het nodig is. We zullen ons inspannen om dat de komende beleidsperiode zo te houden.

We streven naar een bezoek aan Zimbabwe in 2019, met twee van de drie bestuursleden.

De bestuursleden van stichting KOZA ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.